Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ● 28 январь 1970 йил, чоршанба ◆ № 22 (14.488). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Ленин юбилейига 84 кун қолди

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА УМУМХАЛҚ МУСОБАҚАСИ

ССР ОЛИЙ СОВЕТИДА УЧРАШУВ

Чехословакия Социалистик Республикаси федерал мажлисининг Раиси Далибор Ганес бошчилигидаги федерал мажлис делегацияси 26 январда катта Кремль саройида СССР Олий Совети палаталарининг раислари, Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети доимий комиссияларининг раислари ва аъзолари билан учрашди.

СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси И. В. Спиридонов қардош мамлакатдан келган меҳмонларни самимий табриклади.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида чехословакиялик ўртоқлар Совет давлатининг Олий қонун чиқарувчи органи фаолияти билан танишдилар.

Делегация бошлиғи Далибор Ганес ЧССР федерал мажлиси номидан СССР Олий Совети делегациясини жавоб визити билан Чехословакияга юбориш тўғрисида СССР Олий Советига таклифнома топширди.

СССР Олий Советига ташриф буюрганликдан хотира тариқасида В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига чиқарилган эсдалик медалларни ЧССР федерал мажлисига топширмоқ учун И. В. Спиридонов делегация бошлиғига тақдим этди.

Далибор Ганес «Партизаннинг онаси» скульптурасини СССР Олий Советига тортиқ қилди.

(ТАСС).

ЮКСАЛИШ РАҚАМЛАРИ

1969 ЙИЛДА ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ. БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ахбороти

Ўзбекистон меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб ва беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, ўтган тўрт йил (1966 — 1969 йиллар) мобайнида халқ хўжалигини ривожлантиришда, маданий қурилишда ва халқнинг моддий фаровонлигини оширишда янги муваффақиятларга эришдилар. Шу вақт ичида ялпи ижтимоий маҳсулот ҳажми, миллий даромад анча кўпайди, темир йўл ва умумий фойдаланишдаги автомобиль транспортининг юк обороти ва юк ташиши ортди, шунингдек, асосий фондларни ишга тушириш, капитал маблағ сарфлаш, уй-жой биноларини фойдаланиш учун топшириш кўпайди. Чакана товар обороти шу йиллар мобайнида 43 процент ошди. 1969 йилнинг оғир об-ҳаво шароитлари, республика халқ хўжалигининг бир қанча тармоқларига катта зиён етказди, давлат планини бажаришда қўшимча қийинчиликлар вужудга келтирди. Иттифоқ ҳукумати Ўзбекистонга берган катта ёрдам, ички ресурслар сафарбар қилинганлиги ва юксак уюшқоқлик туфайли бу қийинчиликларнинг кўп қисми бартараф этилди, натижада республикадаги кўпгина корхоналар ва ташкилотлар, қурилишлар, колхозлар, совхозлар, министрлик ва идораларнинг кўпчилиги 1969 йилги планнинг бажарилишини таъминладилар. Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий кўрсаткичлари бўйича 1968 йилга нисбатан ўсишга эришилди.

Ўзбекистон ССР экономикаси 1969 йилда 1965 ва 1968 йилларга нисбатан қандай ўсганлигини қуйидаги маълумотлар кўрсатади:

1969 йилда (процент ҳисобида)

	1965 йилга нисбатан	1968 йилга нисбатан
Ялпи ижтимоий маҳсулот	123,5	100,5
Миллий даромад	122	100,5
Саноатнинг ялпи маҳсулоти	124	100
умумий фойдаланишдаги автомобиль транспортининг юк обороти	136	103
Халқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчилар сони	119	104
Чакана товар обороти	143	106

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигининг айрим тармоқларида давлат планининг бажарилиш якунларини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин:

I. САНОАТ

Янги қувватларни ишга тушириш ва ўзлаштириш, саноатнинг турли тармоқларида техника тараққиётини жорий этиш, Ўзбекистон ССР саноат ишлаб чиқаришини янада ривожлантиришнинг асоси бўлди. Беш йилликнинг 4 йили мобайнида (1966 — 1969 йиллар) республика ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 24 процент кўпайди. Оғир саноат тармоқлари илдам суръатлар билан ривожланиб борди ва беш йилликнинг 4 йили ичида шу тармоқларнинг маҳсулотини ишлаб чиқариш: электр энергетикада 49,7 процент, химия ва нефть химияси саноатида 54,1 процент, газ саноатида 76.4 процент, машинасозлик ва металл ишлашда 37,8 процент, бинокорлик материаллари саноатида 46,8 процент кўпайди.

Республика енгил саноати ва озиқ-овқат саноати тармоқларида ҳам маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайди.

1969 йилда Ўзбекистон ССР саноати йилнинг об-ҳаво хусусиятлари натижасида рўй берган мураккаб шароитларда ишлади. Ўзбекистон ССРнинг бутун саноатида 1969 йилда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми аввалги йил даражасида қолди, маҳсулотни реализация қилиш плани бир мунча камроқ бажарилди. Аввалги йилларда бўлгани сингари 1969 йилда ҳам электр энергетика, химия саноати, машинасозлик ва металл ишлаш тезроқ суръатлар билан ривожланди. Шу билан бирга, Ўзбекистон енгил саноат ва озиқ-овқат саноатининг тармоқлари, 1969 йилда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 1968 йилга нисбатан бирмунча камайтирдилар.

1969 йилнинг охирига келиб бутун саноат маҳсулотининг 58 процентини ишлаб чиқарувчи 684 та саноат корхонаси планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказилди. Янги шароитларда ишловчи корхоналарда маҳсулот реализация қилиш ва ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўсишига эришилди.

Қуйида келтирилган маълумотлар айрим министрликлар бўйича маҳсулотни реализация қилиш плани қандай бажарилганлигини ва ишлаб чиқариш ҳажми қандай ўсганлигини кўрсатади:

	1969 йилги планнинг бажарилиш проценти.	1969 йилги ишлаб чиқариш ҳажми 1968 йилга нисбатан процент ҳисобида
Умумиттифоқ министрликларининг корхоналари бўйича:		
Газ саноати министрлиги	100,3	105
Нефть чиқариш саноати министрлиги	104	94
Оғир, энергетика ва транспорт машинасозлиги министрлиги	78	85
Электр техника саноати министрлиги	100.8	108
Станоксозлик ва инструментал саноати министрлиги	100,4	107
Асбобсозлик, автоматлаштириш ва бошқарув системалари воситалари министрлиги	105	118
Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги	99,9	106
Енгил саноат ва озиқ-овқат саноати учун машинасозлик ва рўзғор асбоблари министрлиги	100,8	106
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлик министрлиги	88	111
Автомобиль саноати министрлиги	96	99,6
Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги	100,6	110
Целлюлоза-қоғоз саноати министрлиги	100,3	100,1
СССР Министрлар Совети ҳузуридаги микробиология саноати бош бошқармаси	93	95
Иттифоқ-республика ҳамда республика министрликлари ва идораларининг корхоналари бўйича:		
СССР Қора металлургия министрлиги	101	100,3
СССР Рангли металлургия министрлиги	100,6	103
СССР нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги	101	103
Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрлиги	100,5	109
«Узбекуголь» комбинати	99	99,1
Ўзбекистон ССР химия саноати бошқармаси	97	106
Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати бошқармаси	101	117
Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	87	96
Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги	100,1	106
Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги	96	92
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	96	95
Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги	93	92
Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги бошқармаси	103	118
Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлиги	102	103

(Давоми иккинчи бетда).

Ташаббускорлар—Бекобод металлурглари билан Мирзачўлдаги Ленин номли совхоз пахтакорларининг издошлари кўпаймоқда.

„Ташкентгresстрой» бошқармасининг илғор бетончиси Акбар Шоисломовни кўпчилик яхши танийди. Қалби меҳнат завқи билан тўлиқ бу йигит электр станциянинг 10-блокига пойдевор қўйиш ишида ўз ҳамкасбларига ибрат кўрсатиб тер тўкаётир. Суратда: А. Шоисломов.

А. Барханов фотоси.

Фотомухбиримиз А. Тўраев олиб келган бу суратда Тошкент область, Янгийўл районига қарашли «Ленинизм» колхозининг илғор механизатори Раҳим Умаров иш устида акс эттирилган. Р. Умаров ўз ҳайдов тракторини ремонтдан барвақт чиқариб, бошқа механизаторларга ҳам ёрдам бераётир.

ЎН МИНГ НОВАТОР

Ўрта Осиё темир йўлининг рационализаторлари ва ихтирочилари беш йилликда ўз зиммаларига олган мажбуриятларини бажардилар. Ана шу вақт мобайнида улар давлатнинг 5 миллион 600 минг сўмдан ортиқроқ маблағини тежаб қолдилар.

Темир йўлчилар ўзларининг новаторлари билан ҳақли равишда фахрланадилар. Яқинда Тошкент тепловоз депосининг старший мастери А. А. Арутюновга ва СССР Йўллар министрлигининг «Октябрь революцияси» заводидаги старший инспектори Т. М. Саакянцга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган рационализатор» унвони берилди. А. А. Арутюнов бронза втулкаларни ва тепловоз калориферларини тиклаш методини таклиф этган эди. Бу таклиф амалга оширилиши туфайли олти минг сўм тежаб қолинди. Ўтган бутун йил мобайнида Арутюновнинг 24 та рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий қилиниши давлатнинг қарийб эллик минг сўм маблағини тежаб қолишга ёрдам берди. Т. М. Саакянц таклифлари ҳисобига бир йилда 38 минг сўм тежаб қолинди.

Электромеханик А. П. Бибаевнинг таклифи республика халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг диплом ва пул мукофоти билан тақдирланди. Агар илгари шаҳар атрофидаги зоналарда қатнайдиган поездларнинг билетини сотиш учун АБ-92 маркали иккита автоматдан фойдаланилган бўлса, эндиликда Бибаев томонидан мукаммаллаштирилган битта автомат бирданига икки-учта зонага хизмат кўрсата олади.

Ҳозир Ўрта Осиё темир йўлида ўн мингдан зиёдроқ рационализатор бор. Бу ерда ҳар йили 3-4 минг техника янгилиги жорий этилмоқда. (ЎзТАГ).

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

Фарғона область Ўзбекистон районидаги Ғафур Ғулом номли колхознинг «Пахтали кўл» массивида шудгорлаш сифатли тугалланиб, шўр ювиш ишлари қизгин олиб борилмоқда.

Э. УСМОНОВ.

* * *

Ўтган йилни муваффақиятли якунлаган Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхознинг Файзулла Сайдуллаев бошлиқ бригада аъзолари мўл ҳосилга пухта замин яратмоқдалар. Улар далаларга кўплаб маҳаллий ва минерал ўғит чиқариш, ерларни текислаш ишларини қизитиб юбордилар.

Р. САТТОРОВ.

* * *

Мирзачўл районидаги В. И. Ленин номли совхоз коллективининг ватанпарварлик ташаббуси республикамиз бўйлаб кенг қулоч ёйди. Қоракўл районидаги Навоий номли колхознинг Ибоджон Ёқубов бошлиқ бригадаси аъзолари бунга амалий иш билан жавоб бермоқдалар.

Бригада миришкорлари районда биринчи бўлиб шўр ювишни тугалладилар.

А. БОБОҚУЛОВ.

* * *

Доҳий В. И. Ленин юбилейи йилида ҳосилдорликни янада ошириш учун курашаётган Ғиждувон районидаги Калинин номли колхознинг 28, 29-бригадаларида қишки дала тадбирлари уюшқоқлик билан амалга оширилмоқда.

Ислом Раупов, Эрдон Хурсаҳов сингари механизаторлар экин майдонларини текислаш, ариқ-зовурларни тозалашда барчага намуна бўлмоқдалар.

Б. ТЕШАЕВ.

ДАСТЛАБКИ ҒАЛАБАЛАР

Улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдирган Охунбобоев районидаги «Оқ олтин» колхозининг чорвадорлари катта зафар қучдилар. Улар давлатга гўшт сотиш юзасидан белгиланган 9 ойлик планни бажардилар. Қабул пунктига 60 тонна юқори сифатли гўшт етказиб берилди.

Райондаги К. Маркс номли колхоз гўшт тайёрлаш ярим йиллик, Фрунзе номли, Куйбишев номли, «Ленинизм», «Узбекистон» ва «Партия XXII съезди» колхозлари 1-квартал планини муддатидан илгари ошириб бажардилар.

А. МАДРАҲИМОВ.

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

Урганч районидаги Ленин номли колхоз чорвадорлари юбилей йили мажбуриятларини бажариш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Колхоз паррандабоқарлари тайёрлов пунктига 45 минг дона тухум топшириб, ярим йиллик планни адо этдилар. Бундан ташқари, давлатга 178 центнер бўрдоқи гўшти топширилиб, биринчи квартал плани муддатидан илгари бажарилди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

26 январь куни Ўзбекистон пойтахтининг жамоатчилиги Ҳиндистон республика деб эълон қилинган куннинг 20 йиллигини нишонлади. Тошкент Давлат университети шарқ факультетининг Мажлислар залида бўлиб ўтган тантанали йиғилиш ана шу юбилейга бағишланган эди.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари Ҳиндистон — Совет маданий жамияти миллий кенгаши номига Деҳлига табрик телеграммаси йўлладилар. (ЎзТАГ).

ҚУРИЛИШ ХОМ АШЁСИ КЎПАЯДИ

Республикамизда капитал қурилиш кўлами борган сари кенгаймоқда. Ҳозир қаерга борманг осмонга бўй чўзган қурилиш ҳавозаларини, қад кўтараётган уй-жой бинолари, завод ва фабрикаларни кўрасиз. Бир сўз билан айтадиган бўлсак, республикамиз қурилиш ўлкасига айланди.

Демак йил сайин қурилиш материалларига бўлган талаб ошиб боряпти. Шунинг учун ҳам қурилиш хом ашёси ишлаб чиқарадиган янги корхоналар қуриш, мавжуд корхоналарнинг қувватини ошириш диққат эътиборда тутиляпти. 1965—1969 йил давомида қурилиш хом ашёси ишлаб чиқаришнинг кўпайгани ҳам буни кўрсатиб турибди. Тўрт йил мобайнида цемент ишлаб чиқариш 1,2 баравар, шифер 4,2, йиғма темир-бетон ишлаб чиқариш 1,4 марта кўпайди. Темир-бетон ишлаб чиқаришнинг ортиши билан йирик панелли уй қуриш комбинатлари ишини юқори сурат билан давом эттириш имкони туғилди. Турли шаҳар ва районларга жойлашган 14 йирик панелли уйсозлик комбинатлари маҳаллий корхоналарда тайёрланган йиғма темир-бетон билан таъминлана бошлади.

Республикамизда қурилиш хом ашёси кўпроқ ишлаб чиқарилаётганини қуйидаги таққосдан янада аниқроқ тасаввур этиш мумкин. Шу кунларда Ўзбекистон қурилиш материаллари корхоналари бутун чор Россиясидагига нисбатан цементни уч баравар, шиферни 20 баравар кўп тайёрлаяпти.

Сўнгги йилларда янги қурилиш материаллари ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга алоҳида эътибор берилди. Оҳангарон қурилиш материаллари комбинатида линолиум, икки хил пластик қувурлар, иссиқлик изоляцияси буюмлари ишлаб чиқарила бошланди. Бу ерда санитария-техника буюмлари ишлаб чиқарадиган корхона ҳам қурилиб тугалланди.

Тошкентда юз берган табиий офат қурилиш материаллари корхоналарида вазни одатдагидан анча енгил маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кун тартибига қўйган эди. Бу маҳсулотлар юқори сифатли бўлиши, ер қимирлашига яхши бардош бериши лозим эди. Бу масала ҳам муваффақиятли ҳал этилди. Янги хил силикат-бетонлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Улардан фойдаланиш бинонинг оғирлигини камайтиришга, натижада қурилишнинг сейсмик чидамлилигини оширишга ёрдам берди.

Беш йилликнинг тўртинчи йили сўнгги квартали янги корхоналар, қувватларни ишга туширишда ғоят самарали бўлди. «Главташкентстрой»нинг қуввати йилига 70 минг кубометр бўлган марказий арматура устахонаси, лойиҳа қуввати 60 минг кубометр темир-бетон бўлган Юмалоқ қурилиш материаллари заводининг иккинчи навбати конвейеридан маҳсулот олина бошланди. Чирчиқдаги 9-завод бошқармасида йилига 25 миллион дона ғишт ишлаб чиқарадиган корхона, Оҳангарон посёлкасида асбоцемент трубалари ишлаб чиқарадиган корхона фойдаланишга топширилди.

1970 йили республикамизда қурилиш материаллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш суръати юқори бўлади. Қурилиш-монтаж ишлари олиб бориш учун ўтган йилгидан анча кўп маблағ ажратилди. Планда кўрсатилишича, юбилей йилида цемент ишлаб чиқариш 1965 йил миқдоридан 1,3, шифер 1,7, деворбоп материаллар 1,3, йиғма темир-бетон ишлаб чиқариш 1,8 марта кўпайтирилади. Бухоро областидаги Қизилтепада 50 миллион дона, Шарғунда 50 миллион дона, Қўқонда 40 миллион дона ғишт ишлаб чиқарадиган корхоналар қурилади. Натижада илгари қурилиш материаллари танқис бўлган областларга бошқа шаҳарлардан бинокорлик хом ашёси ташиш анча камаяди. Йиғма темир-бетон ишлаб чиқариш бўйича Тошкент 2-уй қурилиш комбинатининг иккинчи навбати, Тошкент областидаги Эйвалак посёлкасида қуввати 60 минг кубометр бўлган труба ишлаб чиқариш заводи фойдаланишга топширилади.

Илгари Ўзбекистонда пардозбоп материаллар ишлаб чиқариш яхши ривожланмаган эди. 1970 йилда безакли ғиштлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш йўлида биринчи қадам қўйилади. Мармар ишлаб чиқариш анча кўпайтирилади.

Қурилиш материаллари ишлаб чиқаришнинг юбилей йилида дадил одимлар билан ривожланиши бундан кейин шаҳар ва қишлоқларимизнинг ҳуснини янада кўркам қилишда, гигант корхоналар қуришда кенг имконият яратади.

В. ПАШУТИН,
республика давлат план комитети қурилиш материаллари ва ойна саноати бўлимининг бошлиғи.

ЮКСАЛИШ РАҚАМЛАРИ

(Боши биринчи бетда)

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги	102	122

Саноат маҳсулотининг асосий турларини ишлаб чиқариш ва уларни ишлаб чиқаришни ўстириш суръатлари қандай бўлганлигини қуйидаги маълумотлар кўрсатади:

	1969 йилда ишлаб чиқарилгани	1969 йилда 1968 йилга нисбатан процент ҳисобида
Электр энергияси — миллиард киловатт-соат	15.8	105
Нефть — минг тонна	1799	97
Газ — миллиард кубометр	30,7	106
Кўмир — минг тонна	4212	99
Пўлат — минг тонна	383,1	98
Қора металлар прокати — минг тонна	317,7	101
Минерал ўғитлар (шартли бирликларда) — минг тонна	3491	104
Куч трансформаторлари — минг киловольт-ампер	2580	98
Бронекабель — минг километр	14,7	104
Сигнал-блокировка кабеллари — минг километр	4,3	80
Компрессорлар — дона	2333	115
Йигирув машиналари — дона	828	105
Тракторлар — минг дона	21,1	96
Трактор прицеплари — минг дона	38,0	115
Трактор сеялкалари — дона	6293	89
Чанглатгич-пуркагичлар — дона	3657	107
Пахта териш машиналари (икки қаторли қилиб ҳисобланган) — дона	9800	127
Кўрак териш машиналари — дона	3106	117
Тўкилган пахтани терувчи машиналар — дона	2140	91
Осма электр кранлар (махсус кранлар ҳам қўшиб ҳисобланган) — дона	802	86
Экскаваторлар — дона	852	103
Цемент — минг тонна	2900	99
Йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар — минг кубометр	2368	93
Иморатбоп ғишт (колхозлар ишлаб чиқаргани бу ҳисобга кирмаган) — миллион дона	1093	81
Асбоцемент шифер — миллион шартли тахта	181	89
Дераза ойнаси— минг квадратметр	2651	99
Қоғоз — минг тонна	22,6	103
Мебель — миллион сўмлик	37,2	116
Рўзғор холодильниклари —минг дона	52,5	155
Газ плиталари — минг дона	222,6	106
Пахта толаси — минг тонна	1312	93
Хом ипак — тонна	1112	104
Каноп толаси — минг тонна	26,3	88
Ип газлама — миллион квадрат метр	174,8	96
Шойи газлама — миллион квадрат метр	44,1	104
Пайпоқлар — миллион жуфт	29,7	99,2
Ички трикотаж — миллион дона	17,1	99,9
Устки трикотаж— миллион дона	10,6	116
Чарм пойафзал — миллион жуфт	17,8	104
Балиқ овлаш — минг центнер	112,2	132
Гўшт (саноат ишлаб чиқаргани) — минг тонна	61,4	89
Сари ёғ[1]) — тонна	6506	97
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулоти — сутга айлантириб ҳисобланган (сут, творог, кефир, простокваша, каймоқ, сметана ва шу сингарилар)[1]) — минг тонна	203.7	106
Ўсимлик ёғи[1]) — минг тонна	274,8	85
Кондитер маҳсулотлари —минг тонна	74,6	107
Консервалар — миллион шартли банка	286,6	113
Совун (таркибидаги ёғли кислоталари 40 процентлига айлантириб ҳисобланган) минг тонна	93,1	96

Саноатнинг бир қанча тармоқларида ишнинг техникавий-иқтисодий кўрсаткичлари ошди ва маҳсулот сифати бирмунча яхшиланди.

Шу билан бирга, корхоналарнинг анча қисми маҳсулотни реализация қилиш, маҳсулотнинг энг муҳим турларини натурал миқдорда ишлаб чиқариш планини бажармади. саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажмини, меҳнат унумдорлигини пасайтириб юборди, товар маҳсулот таннархининг қимматлашиб кетишига йўл қўйди. Айрим корхоналарда янги ишга туширилган қувватлар сусткашлик билан ўзлаштирилди.

Илмий-тадқиқот, конструкторлик ва лойиҳа ташкилотлари, шунингдек саноат корхоналари 1969 йилда халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида техникани тараққий эттириш проблемалари соҳасида ишлашни давом эттирди.

1969 йил мобайнида республика халқ хўжалигига янги машина ва механизмлар, анча мукаммал технология процесслари жорий этилди, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш янада давом эттирилди.

Техника тараққиёти рационализаторлар билан ихтирочиларнинг актив иштирокида амалга оширилди. Сал кам 40 миллион сўм тежаб қолиш имконини берадиган 13 мингтага яқин таклиф халқ хўжалигига жорий этилди.

II. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базаси янада мустаҳкамланаётганлиги, шунингдек қўриқ ерларни ўзлаштириш, суғориладиган деҳқончилик районларининг сув таъминотини яхшилаш, ерларнинг мелиорация ҳолатини яхшилаш юзасидан шу беш йиллик йиллари мобайнида амалга оширилган тадбирлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ва айниқса пахтачиликни янада ривожлантириш учун шарт-шароит яратиб берди.

Беш йилликнинг 4 йили (1966—1969 йиллар) мобайнида Ўзбекистон ССРда 16 миллион тонна пахта етиштирилди. Бу эса шундан аввалги тўрт йилда (1962—1965 йилларда) етиштирилган пахтадан 1,7 миллион тонна кўпдир. Республикада пахта етиштириш йилига ўрта ҳисобда шундан аввалги тўрт йилда етиштирилган ўртача йиллик пахтага нисбатан 433 минг тонна кўпайди.

Пахтачилик билан бирга қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқлари ҳам янада ривожланди. Беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида йилига ўрта ҳисобда аввалги тўрт йилда етиштирилган ўртача йиллик ҳосилга нисбатан шоли етиштириш 66 процент, сабзавот етиштириш 43 процент, полиз маҳсулотлари етиштириш 74 процент, узум етиштириш 17 процент, гўшт етиштириш 16 процент, сут етиштириш 32 процент, тухум етиштириш 22 процент кўпайди. Шу вақт ичида пилла етиштириш 13 процент ошди.

Лекин маҳсулотнинг айрим турларини етиштириш жуда кам миқдорда кўпайди, айрим маҳсулотларни етиштириш ҳатто камайди.

Республика қишлоқ хўжалигига давлат томонидан 1969 йилда капитал маблағларнинг кўпроқ ажратилганлиги бир қанча муҳим тадбирларни амалга ошириш имконини берди. Ўтган йил мобайнида 40 минг гектардан ортиқ янги суғориладиган ерлар тайёрланди. 90 минг гектардан ортиқ майдондаги ерларнинг мелиорация ҳолати яхшиланди. 60 минг гектардан ортиқ майдондаги ерлар яхшилаб текисланди. Каттагина майдонлардаги яйловларга сув чиқарилди. кўп миқдордаги бошқа ишлаб чиқариш объектлари, шунингдек маданий-маиший объектлар қурилди.

1969 йилда республика қишлоқ хўжалигига 19 мингдан ортиқ трактор, 3,8 мингтача юк ва махсус автомобиль, 3.5 мингдан ортиқ пахта териш машинаси, 1,5 мингдан кўпроқ дон комбайни. 260 га яқин қаторлаб ўрувчи Жатка, қарийб 8 минг трактор плуги, 5 мингтача сеялка, қарийб 13 минг культиватор, 272 та ер юмшатувчи машина, 3,3 мингта косилка, 1350 га яқин универсал юк ортиш машинаси, 1000 тага яқин минерал ўғит сочувчи машина етказиб берилди.

Бир йил ичида Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги 3,3 миллион тонна минерал ўғит (шартли ҳисобда), яъни 1968 йилга нисбатан қарийб 250 минг тонна кўп минерал ўғит олди.

Республика колхоз ва совхозлари баҳорги экинлар экиш планини ошириб бажарди. Лекин катта майдонларга экилган кузги экинлар нобуд бўлганлиги оқибатида 1969 йилда ҳосили олинадиган экинларнинг умумий майдони пландагидан бирмунча камроқ ва 1968 йили ҳосили олинган майдонлардан озроқ бўлди.

Жуда катта қийинчиликларга қарамай, республика колхоз ва совхозлари 3 миллион 862 минг тонна пахта етиштириб давлатга сотдилар. Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё ва Хоразм областлари, республиканинг 46 та райони давлатга пахта сотиш планини тўла ва ошириб бажардилар. Каноп пояси, сабзавот, полиз экинлари маҳсулоти, маккажўхорининг силосбоп пояси, кўп йиллик ўтлар пичани етиштириш 1968 йилга нисбатан кўпайди.

1969 йилда чорва моллар, айниқса қўй ва эчкилар нобуд бўлганлиги сабабли чорвачиликка катта зарар етди. Шу муносабат билан қорамол ва чўчқалар сони бирмунча кўпайгани ҳолда, умуман республикадаги хўжаликларнинг ҳамма категорияларида қўй ва эчкилар туёғи камайди. Дастлабки маълумотларга қараганда, чорвачилик маҳсулотининг энг муҳим турларини етиштириш қуйидагича бўлган: гўшт етиштириш сўйилган вазнда 205 минг тонна ёки планга нисбатан 111 процент, сут етиштириш 1282,4 минг тонна ёки планга нисбатан 103 процент, тухум етиштириш 733,6 миллион дона ёки планга нисбатан 97 процент, пилла етиштириш 19,6 минг тонна ёки планга нисбатан 113 процент бўлди.

1969 йилда дон, каноп пояси, тамаки, картошка, сабзавот, полиз экинлари маҳсулоти, сут, тухум, қоракўл тери, пилла харид қилиш давлат плани умуман республикада тўла ва ошириб бажарилди. Ғалла етиштириш кўпайганлиги донли экинларни харид қилиш беш йиллик планини муддатидан олдин бажариш имконини берди.

1969 йилнинг сўнгги ойларида республика қишлоқ хўжалигида 1970 йил ҳосили учун пухта замин ҳозирлаш, чорва молларни ем-хашак билан таъминлаш, ем-хашакни чорва қишлови жойларига элтиб бериш ишлари бажарилди.

Республика колхоз ва совхозлари 856 минг гектар ерга кузги экинлар экди, 1 миллион 30 минг гектар ер ёки 1968 йилдагига қараганда сал кам 200 минг гектар кўп ерни шудгор қилди, лекин ерни шудгор қилиш плани бажарилмай қолди.

III. ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Беш йилликнинг ўтган йиллари мобайнида халқ хўжалигининг ривожланишига мувофиқ равишда транспортнинг ҳамма турлари ҳам ривожланиб борди. Темир йўл, автомобиль ва ҳаво транспорти янги анча мукаммал машиналар билан таъминланди, йўл хўжалиги яхшиланди, транспорт ходимларининг малакаси ошди.

1966—1969 йиллар мобайнида юк ташиш ҳажми темир йўл транспортида 16 процент, автомобиль транспортида 25 процент кўпайди. Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспортида, шунингдек ҳаво транспортида пассажир ташиш беш йилликнинг тўрт йили ичида 39 процент кўпайди.

1969 йилда Ўрта Осиё темир йўли 65 миллион тоннага яқин турли юкларни ташиб берди, шундан унинг Ўзбекистон ССР даги бўлимлари 42 миллион тоннадан кўпроқ юк ташиди. Умуман Ўрта Осиё темир йўлида, шунингдек унинг Ўзбекистон ССР территориясидаги бўлимларида юк обороти 1968 йилга нисбатан кўпайди. Лекин шундай бўлса ҳам, 1969 йилги план топшириқлари юк ташиш ва юк обороти бўйича бирмунча бажарилмай қолди.

Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти 1969 йилги юк ташиш планини ошириб бажарди, аввалги йилга нисбатан юк ташиш ҳажми 7 процентдан зиёд, юк обороти 3 процент, пассажир ташиш 4 процент кўпайди. Бироқ, умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти юк обороти ва пассажир ташиш юзасидан белгиланган йиллик планларни бажара олмади.

Граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармаси юк ташиш йиллик планини 116 процент, почта ташиш планини 105 процент бажарди. Пассажир обороти плани ҳам ошириб бажарилди. 1968 йилга нисбатан юк ташиш 19 процент, почта ташиш 5 процент, пассажир ташиш 5 процент ортди.

Алоқа корхоналари халқ хўжалигига ва аҳолига алоқанинг ҳар хил турлари билан хизмат кўрсатишни янада яхшилаш тадбирларини тинимсиз амалга оширди. Беш йилликнинг тўрт йили мобайнида телефон станцияларининг миқдори 23 та, ёки 14 процент кўпайди, автомат телефон алоқа станциялари устун даражада ривожланди, республикамиз пойтахти билан иттифоқ шаҳарлари ва область марказлари ўртасидаги видеотелефон алоқаси йўлга қўйилди. 1969 йилда Ўзбекистон аҳолисига кўрсатилган хизматлар ҳажми 1968 йилга нисбатан 9 процент, 1965 йилга нисбатан эса 52 процент ошди.

Шу билан бирга, алоқа корхоналари ишида, хусусан корреспонденцияларни элтиб беришда катта камчиликлар бор. Бир қанча жойларда телефон алоқаси қониқарсиз ишламоқда.

IV. КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

Беш йилликнинг тўртинчи йили — 1969 йилда капитал қурилиш янада ривож топди. Республика халқ хўжалигига сарфланган капитал маблағлар, шу жумладан, колхозларнинг ва аҳолининг қилган харажатлари (1969 йил 1 январдан бошлаб жорий этилган нархларда) 2.63 миллиард сўм бўлди; шу жумладан, давлат планига биноан, 1,98 миллиард сўм сарф қилинди.

Саноатга, айниқса химия, энергетика, машинасозлик, рангли металлургияга ва бошқа тармоқларга катта маблағлар сарф қилинди, шунинг натижасида янги саноат корхоналари қурилиб ишга туширилди ва ишлаб турган корхоналардаги қувватлар кўпайтирилди. Тошкент ГРЭСида ва Навоий ГРЭСида ҳар бири 160 минг киловатт қувватга эга бўлган янги турбиналар, химия саноатида — ишлаб турган Чирчиқ электр химия комбинатида ва Навоий химия комбинатида минерал ўғит ишлаб чиқарувчи қувватлар ишга туширилди. Йилига шартли бирликда қарийб 1 миллион тонна минерал ўғит ишлаб чиқарувчи Олмалиқ химия заводи ғоят қисқа муддатда, бир йилдан ҳам кам вақт ичида қурилиб ишга туширилди. Фарғона химиявий тола заводи ишлаб турган корхоналар сафига қўшилди.

Республикада олтин қазиб чиқарувчи янги катта қувватлар ишга туширилди.

Бинокорлик материаллари саноатида йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар, деворбоп материаллар, керамзит ишлаб чиқарувчи қувватлар ишлай бошлади.

Пахта тозалаш саноатида янги пахта заводлари: Сирдарё областида Бахт, Хоразм областида Янгиариқ ва Янгибозор, Қорақалпоғистон АССРда Халқобод заводлари ишга туширилди.

Енгил саноатда Самарқанддаги капрон плашчлар тикиш фабрикаси ва Фарғонадаги пойафзал фабрикаси ишлатиш учун қабул қилиб олинди. Наманганддаги шойи ва костюмбоп газламалар комбинатида янги қувватлар, шунингдек Тошкентдаги «Ўзбекистон» кўнчилик бирлашмасида қаттиқ чарм ишлаб чиқарувчи қувватлар ишга солинди. Сут-гўшт саноатида Ўртаовул посёлкасида. Қарши шаҳридаги гўшт комбинатларида янги музхоналар ва бошқа объектлар ишга туширилди.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, шу жумладан, янги совхозлар қуришга катта капитал маблағлар сарф қилинди. Паррандачилик фабрикалари ва молхоналар қуриб битказилди.

Республикадаги пудратчи қурилиш-монтаж ташкилотларининг кенг шохобчаси капитал қурилиш ишларини бажарди.

Айрим министрликлар ва идораларнинг ўз кучлари билан пудрат ишлари планини қандай бажарганлиги ва бу ишларни ривожлантириш суръатлари қандай бўлганлиги қуйидаги маълумотлардан кўринади:

	Йиллик планнинг бажарилиш проценти	1969 йилда 1968 йилга нисбатан процент ҳисобида
Ўзбекистон ССРда жами	98	107
шу жумладан:		
Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги	93	101
Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги	91	113
«Главташкентстрой»	89	102
Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	100,7	105
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	100,8	121
Ўзбекистон ССР сув хўжалиги қурилиши бош бошқармаси	100,6	107
Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрлиги	107	121
«Главсредазирсовхозстрой (Ўзбекистон ССР территориясида)	111	106

V. ХАЛҚ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИ ВА МАДАНИЙ САВИЯСИНИНГ ОШИШИ

Истеъмол ва жамғарма учун фойдаланилган миллий даромад беш йилликнинг тўрт йили мобайнида 22 процент кўпайди.

Республика халқ хўжалигида машғул бўлган ишчи ва хизматчиларнинг жами сони беш йиллик йиллари мобайнида 19 процент ортди. Бултур ишчи ва хизматчиларнинг ўртача йиллик сони 2,5 миллион кишидан кўпроқ бўлди ва 1968 йилга нисбатан 4 процент ошди.

1969 йилда меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини янада ошириш юзасидан бир қанча тадбирлар амалга оширилди. Меҳнатига ўртача ҳақ олувчи категориядаги ходимларнинг иш ҳақини ошириш давом эттирилди.

Республика халқ хўжалигида ишловчи бир кишининг ўртача ойлик пуллик иш ҳақи йил мобайнида 2,4 процент кўпайди. Бу иш ҳақи саноатда 1,3 процент, қишлоқ хўжалигида 3,6 процент кўпайди. Халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам ўртача ойлик иш ҳақи ошди. 1965 йилга нисбатан ўртача ойлик иш ҳақи 21 процент кўпайди.

Аҳолининг пенсиялар, нафақалар, стипендиялар, текин медицина ёрдами, санаторий ва дам олиш уйларига текин ва имтиёзли шартлар билан путевкалар олиш ва болаларини мактабгача тарбия муассасаларига бериш, текин ўқиш ва шу кабилар тарзида ижтимоий истеъмол фондларидан олган тўловлари ва нафақалари ўтган йили тахминан 2 миллиард 35 миллион сўм бўлди ёки 1968 йилга нисбатан 7 процент кўпайди.

Меҳнаткашларнинг реал даромадлари кўпайиши муносабати билан аҳолининг омонат кассаларга қўйган омонатлари бултур 123,8 миллион сўм миқдорида ёки 20,6 процент кўпайиб, 1970 йил 1 январга келганда 724,3 миллион сўм бўлди. Омонатлар миқдори 1 миллион 651,6 мингтага етди.

Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти, жамоат овқатланиш корхоналарининг оборотини ҳам қўшиб ҳисоблаганда, 1969 йилда 4 миллиард 555.5 миллион сўм бўлди ва бир йил ичида таққосланган нархларда 6 процент, шу жумладан, «Ўзбекбирлашув» системасида 8 процент кўпайди.

Беш йилликнинг тўрт йили ичида чакана товар оборотининг ҳажми 43 процент ошди. Товар обороти суръати йилига ўрта ҳисобда пландаги 8,3 процент ўрнига 9,3 процент ўсиб борди.

1969 йилда аҳолига сут маҳсулотлари, мол ёғи, тухум маҳсулотлари, кондитер буюмлари, кийим-бош, трикотажлар, пойафзал. мебель, маданий-маиший моллар ва рўзғор ашёлари ҳамда бошқа моллар 1968 йилдагига нисбатан кўп сотилди. Лекин шундай бўлса ҳам, аҳолининг бир қанча товарларга бўлган эҳтиёжи тўлиқ қондирилмади.

Чакана товар обороти йиллик плани бажарилмай қолди.

Республикада уй-жой қурилиши янада ривожлантирилди.

Давлат ва кооператив корхоналари ҳамда ташкилотлари, колхозлар ва аҳоли шаҳарларда ҳамда қишлоқларда ўтган йили жами (фойдали) саҳни 4 миллион 915 минг квадрат метр бўлган уй-жой биноларини фойдаланиш учун топширди. Давлат ва колхозларнинг маблағлари ҳисобига янги мактаблар, мактабгача тарбия муассасалари, касалхоналар, поликлиникалар ва бошқа маданий-маиший объектлар қуриб битказилди. Коммунал хўжалиги объектлари қурилишида анчагина маблағ ўзлаштирилди. Шундай бўлса ҳам, уй-жой бинолари, болалар ва медицина муассасалари, меҳнаткашларга коммунал ва маиший хизмат объектлари қуриш плани бажарилмай қолди.

Республикада шаҳар ва қишлоқларни янада ободонлаштириш иши амалга оширилди. Бултур 133 мингдан ортиқ квартирага газ киритилди. Беш йиллик йиллари мобайнида 501.6 минг квартира газ билан таъминланди.

1969 йилда маиший хизмат янада ривожлантирилди. Аҳолига кўрсатилган маиший хизмат ҳажми 1968 йилга нисбатан 17,9 процент, шу жумладан, қишлоқ жойларда 25,1 процент кўпайди. Беш йиллик йиллари ичида кўрсатилган маиший хизмат ҳажми 1965 йилга нисбатан 2,2 баравар, шу жумладан қишлоқ жойларда 3,2 баравар ошди. Шу давр мобайнида кўп миқдорда маиший хизмат корхоналари барпо этилди, замонавий техника билан таъминланган катта-катта маиший хизмат уйлари қурилди, аҳолига кўрсатиладиган хизматлар рўйхати анча кенгайтирилди.

Аммо маиший хизмат корхоналари ишида ҳали катта камчиликлар бор: кўрсатилаётган хизматлар ҳажми ҳали етарли эмас, хизматнинг сифати ва буюртмаларни бажариб бериш муддатлари ҳамиша ҳам аҳолининг эҳтиёжларини қондираётгани йўқ.

Халқ маорифи, фан ва маданиятни ривожлантиришда янги муваффақиятларга эришилди.

Сал кам 4 миллион киши таълимнинг ҳар хил турларига жалб этилган, шулардан 3 миллион 154 минг киши умумий таълим мактабларида билим олди. 1965 йилга қараганда таълимнинг ҳамма турларига жалб этилган кишиларнинг жами сони сал кам бир миллион киши кўпайди. Ҳозир 154 минг киши ёки 1965 йилдагига нисбатан 19 минг кўп киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ишчи ва қишлоқ ёшлари кечки мактабларида ҳамда катталар учун очилган мактабларда билим олмоқда.

Мактаб-интернатларда ва куни узайтирилган группаларда 310 минг бола бор, булар 1968 йилдагидан 35 минг кўпдир.

1969 йилда 162 минг йигит ва қиз ўрта мактабни тамомлади, шундан 34 минг киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда кечки мактабларда ўрта маълумотли бўлди. 222 минг ўқувчи тўлиқсиз ўрта маълумот олди, уларнинг 90 процентга яқини умумий таълим мактабларининг тўққизинчи синфларида, техникумларда, ҳунар-техника таълими билим юртларида ва бошқа ўқув юртларида ўқишни давом эттирмоқда.

Доимий ишлайдиган болалар боғчалари ва ясилиларида 1969 йилда сал кам 340 минг бола тарбияланди. Бундан ташқари, мавсумий болалар муассасаларига 200 мингга яқин бола қабул қилинди. Ёз мавсумида ярим миллиондан кўпроқ бола ва ўсмир пионер ва мактаб лагерларида, болалар санаторийларида дам олди ёки болалар муассасалари бўлган дачаларга бориб турди.

Олий ўқув юртларида қарийб 232 минг студент, шу жумладан, кечки ва сиртқи бўлимларда 124 минг киши таълим олмоқда. 1965 йилга қараганда студентларнинг умумий сони 66 минг киши кўпайди.

Техникумлар ва бошқа ўрта махсус ўқув юртларида сал кам 156 минг киши ёки 1965 йилдагидан 52 минг кўп киши таълим олмоқда. Ҳозирги ўқув йилида 59 минг ўқувчи ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқимоқда.

1969 йилда олий ўқув юртларига 44 минг киши ёки 1965 йилдагига нисбатан 5,5 минг кўп киши қабул қилинди, техникумларга ва бошқа ўрта махсус ўқув юртларига сал кам 54 минг киши ёки 1965 йилдагига қараганда 17,5 минг кўп киши қабул қилинди.

27 минг киши, яъни 1965 йилга қараганда сал кам 9 минг кўп киши 1969 йилда олий ўқув юртларини тамомлаб чиқди. 12 минг киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб олий маълумот олди. 37 мингдан ортиқ киши техникумларни ва бошқа ўрта махсус ўқув юртларини тамомлади, бу эса, 1965 йилдагидан 20 минг киши кўпдир.

Илмий ходимлар тўхтовсиз кўпайиб бормоқда: 1969 йил охирига келиб илмий ходимларнинг жами сони қарийб 23 минг кишидан иборат бўлди, шулардан 411 киши фан доктори илмий даражасига ва 5847 киши фан кандидати илмий даражасига эга эди.

1969 йилда клублар, оммавий кутубхоналар, киноустановкалар кўпайди; киносеансларни бориб кўрувчи томошабинлар ортди.

Аҳолига медицина хизмати яхшиланди. Бир йил ичида ҳамма ихтисосдаги врачлар 2 минг киши кўпайди, касалхоналардаги ўринлар эса 6 мингта миқдорида ортди. Санаторийлар ва дам олиш уйларидаги ўринлар кўпайди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармаси

---

1) Колхозлар ишлаб чиқаргани ва аҳоли хонадонида ишлаб чиқарилгани бу ҳисобга кирмаган.

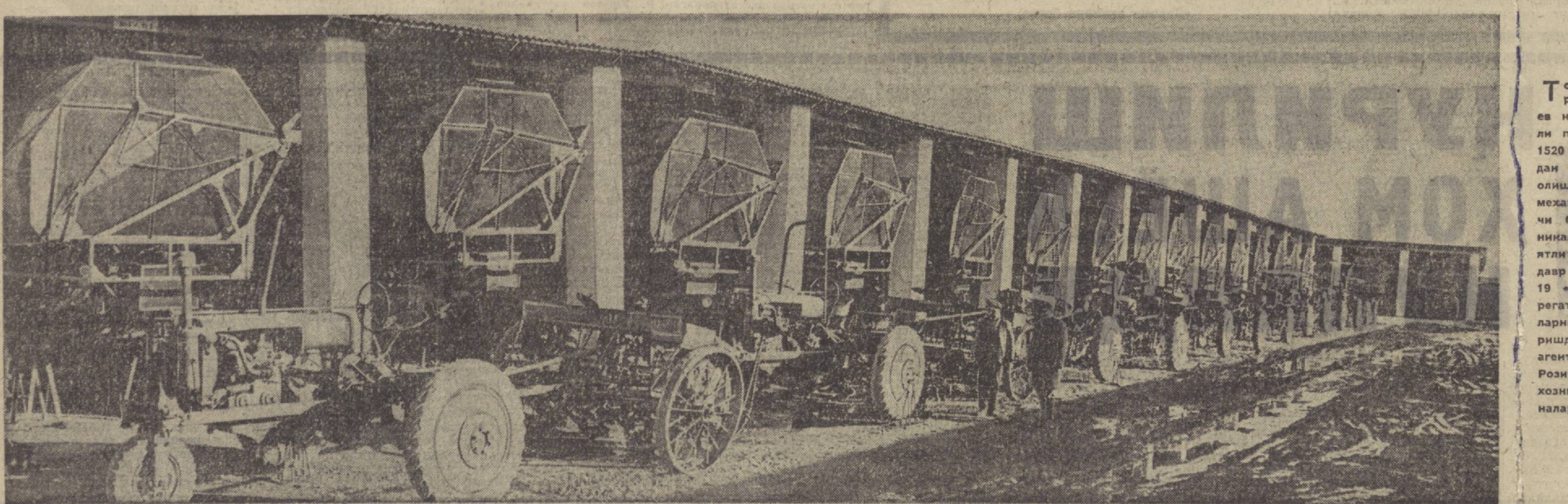

Тошкент области. Уртачирчиқ районига қарашли Охунбобоев номли қишлоқ хўжалик артели пахтакорлари юбилей йилида 1520 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» олишга бел боғлашган. Колхоз механизаторлари районда биринчи бўлиб қишлоқ хўжалик техникалари ремонтини муваффақиятли тугалладилар. Улар ўтган давр мобайнида 34 универсаль, 19 «ДТ-24», 26 чигит экувчи агрегатлар, 100 комплект бороналарни сифатли ремонтдан чиқаришди. Ўзбекистон Телеграф агентлигининг фото мухбири Қ. Розиқов олган бу суратда, колхознинг қишлоқ хўжалик машиналари парки акс эттирилган.

Кўрик-конкурс ғолиблари

ҚИШЛОҚЛАРНИНГ ГУЛИ

Мана бу манзарага бир назар ташланг: кафтдек текис асфальт кўчалар. Уларнинг чеккасида бири-биридан хушбичим уй-жой бинолари. Томлар устида қатор телеантенналар. Уй бекалари юмушини ўн чандон енгиллаштираётган «зангори аланга». Ҳар бир хонадонда водопровод. Марказда ўн минг томошабин сиғадиган стадион. Қўшқаватли маданият саройи. Маиший хизмат кўрсатиш комбинати, ҳаммом, ошхона...

Тирикчилик ва маданий ҳаёт кечириш учун нимаики керак бўлса— бу қишлоқда ҳаммаси муҳайё. Шу топда ўзингизни Хоразмнинг Ҳазорасп районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Наримонов номли колхози қишлоғидаман деб ўйлайверинг. Самарқанд областидаги «Октябрь», Тошкент областидаги «Ленинизм», Бухородаги Охунбобоев номли колхозлар ва Сирдарё областидаги 17 совхоз марказий посёлкалари ҳам гўзал ва тўкисликда шаҳар билан ҳусн талашади.

Доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг муборак юз йиллиги шарафига республикамизда энг яхши ва замонавий қишлоқ посёлкалари бунёд этиш юзасидан кўрик-конкурс эълон қилинган эди. Кеча шу кўрик-конкурсга якун ясалди. Ўзбекистондаги жуда тўкис ва обод қурилган қишлоқ посёлкаларидан 14 таси ғолиблар рўйхатига тиркалди. Ана шу қишлоқлар ҳақидаги маълумотлар, уларнинг лойиҳалари, фотоальбомлар ва бошқа зарур ҳужжатлар Бутуниттифоқ кўрик-конкурси жюрисига тақдим этилди.

Ўзбекистон ССР Қурилиш ва архитектура давлат комитети бу 14 посёлкани бугунги қишлоқларнинг гули, деб ҳисоблайди. Шунинг учун ҳам улар тўғрисидаги барча маълумотлар Москвага — Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида намойиш қилиш учун йўлланди.

Ж. УМИДЖОНОВ.

РЕПОРТАЖ

КОЛХОЗ ЯРМАРКАСИ

Колхоз ярмаркасидамиз. Катта шоликор қишлоқнинг Калинин номли колхоз қишлоғидаги мавжуд магазинлар камлик қилди. Чунки деҳқоннинг турмуши ва эҳтиёжи ўсди. Урганч район матлубот жамияти шуни эътиборга олиб, яқинда қишлоқда ярмарка очди.

Мана, ярмарканинг хўжалик моллари магазинида одам гавжум. Сотувчи О. Содировнинг қўли-қўлига тегмайди. Шержон ота электр лампочкалари харид қила туриб, сотувчидан сўраб қолди:

— Бизни заказ нима бўлди, холодильник дегандим, эсингдами?

— Эсимда, отахон. Қишда холодильникка зарурат йўқ-ку, баҳордан олдин етказиб берамиз.

Газ плитаси харид қилаётган Қурбонгул кампир Шержон отага гап қотди:

— Қишда холодильник деб қолибсиз, мана бу печкадан биттасини олсангиз, иссиққина жойда ҳузур қиласиз.

Шержон ота ҳам бўш келмади:

— Олсак олаверамиз, лекин холодильник ҳам керак, «Ёз ғамини қишда е», деб бежиз айтилмаган.

Нарироқда газмоллар магазини қизлар билан тўла. Крепдешиннинг аъло сорти келган экан. Сотувчи Холмат ака қизлар билан ёнма-ён турган кампирга ҳазиллашди:

— Сизга ҳам крепдешинми, кампир?

— Бизга ярашмас эканми? Мана бу қизлардек вақтимизда ипак мато киёлмадик, бўз кийдик. Бахтимиз келган замонда ипак кийсак айб эканми?

Кечқурун ярмарка директори М. Сафиев билан суҳбатлашдик.

— Савдо ёмон эмас, 10 минг сўмликка яқин товар сотилди. Шундай ишласак, ойлик оборот 200 минг сўмдан ошади. План ошириб бажарилади. Ленин қишки пойафзал ва мебель ўз вақтида етказиб берилмаётир.

Директор ҳақ гапни айтди. Ҳозирги деҳқоннинг турмуши фаровон, диди, савияси юксак, маданий ва маънавий эҳтиёжлари ошиб боряпти. Буни ярмаркада бўлган кунимиз яққол кўрдик.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Суғориш системалари область бошқармаси қурувчилари ва монтажчиларининг ғайрати билан Қорадарё, Норин дарёлари ва бошқа каналларда 8 насос станцияси қурилиши бошлаб юборилди. Бу станциялар сув камчил бўлган 4 минг гектардан зиёд ерни суғориш имконини беради. Уларнинг ҳар қайсиси бир секундда икки кубометр сувни 130 метр баландликка кўтариб бериш қувватига эга бўлади. Бу насос станцияларини, шу йилнинг баҳоригача қуриб, фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда. Суратларда (юқорида): суғориш системалари область бошқармасининг илғор электр пайвандчилари Б. Самохвалов, Р. Муҳамедов ва С. Сулаймонов ўртоқлар. Трубопроводларни ўрнатишга тайёргарлик ишлари олиб бораётган пайт (пастдаги суратда) акс эттирилган.

Р. Ашуров фотолари. (ЎзТАГ).

Мамлакатимиз шаҳарларидан ёзадилар

«ЛЕНИН ҲАР ВАҚТ БИЗ БИЛАН»

Москва. «Бадиий адабиёт» нашриёти пролетариат доҳийси В. И. Ленин юбилейининг юз йиллиги олдидан «Ленин ҳар вақт биз билан» номли янги китобни босмадан чиқарди. Китобхон А. Луначарский, Г. Уэллс, М. Андерсен—Нексе, П. Вайян-Кутюре, Жон Рид, К. Федин ва бошқаларнинг Ленин ҳақидаги қизиқарли ҳикоялари билан танишади.

Шунингдек, сиёсий ҳамда ҳарбий адабиётлар нашриётида «Ленин — Октябрь йўлбошчиси», «Ильич кўрсатмаси билан» номли китоблар босмадан чиқарилди.

«УЗУНОЁҚ» МАШИНАЛАР

Ленинград. Ўрта Осиё республикаларида қанчадан-қанча пахта майдонлари ястаниб ётибди. Борди-ю шундай бепоён пайкаллар устидан юқори кучланишли электр линиялари тортиладиган бўлса, кўпгина ғўзалар босиб-янчилиб, пайҳон бўларди.

Электр симлари тортиш билан боғлиқ монтажлаш ишларида юзага келувчи бундай жиҳатларни ҳисобга олган Ленинграддаги баланд мачтали симёғочлар механика заводи «узуноёқ» машиналар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Мосламалар ёрдамида ғилдираклари узайтирилган бу машиналар экинларга зарар етказмай, эгатлардан ҳаракат қилади. Яқинда бундай машиналардан иккитаси Ўзбекистон далаларида синовдан ўтказилди.

Д. ЛУГИН.

ЯЙЛОВ МАФТУНИ

Кунботардан кўтарилган қора булут бир зумда Бўронбой яйловини қоплаб олди. Туяўркач қирлар, текис адирлар, осмон ўпар тоғ қоялари зулмат ичида қолди. Аввал майдалаб ёмғир ёғди. Сўнгра қорга айланди. Рисгул тепалик ёнидаги қора уйдан чиқди-да, паға-паға ёғаётган қорлар орасидан узоқ-узоқларга қаради. Умр йўлдоши Идриснинг қорасини кўрди. У сурувни аста-секин қўра томон ҳайдаб келяпти. Рисгул қудуқ устига ўрнатилган моторни юргизиб, охурларни сувга тўлдира бошлади.

— Ҳорманг, дадаси, ивиб қолибсиз-ку, деди Рисгул Идрисга пешвоз чиқиб.

— Бор бўл хотин, ҳечқиси йўқ. Қалай, сув тайёрми? — деди хотинининг пешвоз чиққанидан хурсанд бўлиб Идрис.

— Ҳаммаси жойида, сиз уйга кириб кийимларингизни алмаштиринг, исиниб олинг, мен қўйларни суғораман. Хашак ва ем тайёр, қўрани супириб-сидириб қўйдим, — деди Рисгул совлиқларни сувга қайтариб.

— Баракалло, — деди хурсанд бўлиб Идрис.

Рисгул қўйларни суғориб, ем бериб, иссиқ қўрага қама[...]гач, қора уйга кирди. Лаззатл[...] беш бармоқ эндигина қозонда[...] сузилган ҳам эдики, ферм[...] мудири Чинтой Бургутбоев ки[...]риб келди.

— Келинг, ферма, яхши ме[...] мон ош устига. Марҳамат, — дейишди эр-хотин ўринларидан туриб.

Таомдан кейин қўйлар кўз[...]дан кечирилди. Соғлом ва се[...]миз совлиқлар кавш қайтари[...] ётарди. Ҳамма жой озода [...] саришта. Буни кўрган ферм[...] мудирининг баҳр-дили очилди[...]

Ҳаво айнигач, хавотирла[...]ниб келган эдим. Энди юраги[...] тинчиди, ғайратингга қойилма[...] ука, — деди ферма мудир[...] чўпонининг ишидан хурсанд бў[...]либ.

— Булар Рисгулнинг иши[...]

яйловда боқишни мен эплайман, қўрада эса Рисгул, — деди у хотинига ишора қилиб, — осмондан тош ёғса ҳам қўйларни омон сақлаймиз. Ўтган йил қишининг сабоқлари ҳамон ёдимизда, Чинтой оға.

Хўш, қаҳратон қишда кимсасиз саҳройи азимда қўй боқаётган, элим ва юртим деб жонкуярлик қилаётган бу шер йигит ва сулув жувон ким? Улар Томди районидаги «Коммунизм» колхозининг аҳдига вафодор чўпони Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Идрис Даулетов ва унинг хотини Рисгул Даулетовадир.

1960 йилнинг баҳори. Чўлда баҳор, уфқ билан туташиб кетган поёнсиз қир-адирларда, осмонга кифт тираб турган тоғ этакларида баҳор. Чўпонлар қалбида, ёқимли най овозида, меҳнат таронасида баҳор. Барра майсалар баҳорни қаршилаб, қуёшга томон бўй чўзмоқда. Лолақизғалдоқлар енгил эсаётган насмда аста-тебранади, кишига олам-олам завқ бағишлайди. Афсус, шу паллада ёшини яшаб, ошини ошаган, мўл юриб, кўп қир ошган, суяги чўпонлик билан қотган Даулетотанинг боши ёстиққа тегиб қол[...] топшириқ[...] унинг тўла-тўкис ба[...]

бош қоракўл қўйни авайлаб парвариш қиляпти. Ҳамиша зоотехника қоидаларига амал қилади у. Қўйлар йилнинг тўрт фаслида бир хил семизликда бўлишини таъминлайди. Бунинг учун у серўт яйловни тўғри танлайди, қўйларни кеча-кундуз боқади, суғоради, тозалигига алоҳида эътибор беради. Ҳар юмушда Рисгул у билан ёнма-ён туради, тиниб-тинчимайди. Катта мақсад йўлида тўкилган пешона тери, тортилган ташвиш ва машаққатлар қувончли натижа бермоқда. Унинг оталаридаги қўйлар ҳар йили қишдан соғлом чиқади. Баҳорда эгиз кўпаяди.

Мана, чўпон қўлидаги меҳнат дафтарини варақлаймиз. Унинг варақларида салмоқдор рақамлар бор. 1960 йили ҳар 100 бош совлиқдан 170, 1961 йили 180, 1962 йили 184, 1964 йили 200 тадан қўзи олинди. Шундан кейинги йилларда ҳам ҳар 100 бош совлиқдан 180 тадан кам қўзи олинган эмас. Партия ва ҳукуматимиз Идрис Даулетовнинг ҳалол меҳнатини муносиб тақдирлади. У, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган шарафли унвонга сазовор бўлди.

унинг меҳнатдаги ғайрат ва ташаббусини тағин ҳам оширди.

Қаҳрамон чўпоннинг бу йилги режалари улкан. У, халқлар доҳийси В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги нишонланадиган бу йилда ҳар 100 бош совлиқдан 200 тадан қўзи, ҳар бош қўйдан эса 3,8 килограмм жун қирқиб олиш ҳақида сўз берган. Кўзланган мақсадга етиш учун тадбиркор бўлиш керак. Идрис қўйларни зооветеринария қоидалари асосида парвариш қилиб, қишловни кўнгилдагидек ўтказяпти. Бунинг учун эр-хотин иккита иссиқ қўра тайёрладилар. Ҳар бош қўй учун бир ярим центнердан дағал хашак жамғарилди, етарли миқдорда концентрат озуқалар қишлов жойига ташиб олинди.

Шу кунларда қиш қишлигини қиляпти, чўл ҳавоси совуқ, ерда қор. Тадбиркор чўпон бўғоз совлиқларни кундуз кунлари тепалик ёнбағирларида яйратиб боқади. Кечалари хашак ва ем беради. Ҳар куни уч марта суғоради. Қўра ҳамиша тозаланиб туради.

Томди районидаги «Коммунизм» колхозида Идрис Даулетов каби чўпонлар кўп. Лекин уларнинг ҳаммаси Идрис билан маслаҳатлашиб турадилар, унинг тажрибаларига амал қиладилар. Бунинг натижаси яхши бўляпти. Жувондиқ Ўтаев, Ўринбосар Серикбоев, Ўтарбой Элмуродов, Қувонч Жанқувватов, Жонибек Жонидуллаев каби чўпонлар қаҳрамон изидан бориб, ҳар йили катта муваффақиятларга эришмоқдалар. Хўжалик чорвадорлари Сирдарё областидаги В. И. Ленин номли совхоз коллективининг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, беш йилликнинг сўнгги йилида ҳар 100 бош совлиқ[...]

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИ»

Журналнинг биринчи сони босмадан чиқди. Унда «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигига» Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Тезислари ҳамда «Улуғ Ленин юбилейи йили» сарлавҳали бош мақола босилган.

Журналнинг «Ленин лекторийси» бўлимида тарих фанлари кандидати Ч. Абутолиповнинг «Ленинизм — замонимиз байроғи», тарих фанлари кандидатлари С. Қорабоев, К. Эрназаровларнинг «Социалистик экономикани янада ўстириш негизи» сарлавҳали мақолалари ёритилган.

«Экономика, ишлаб чиқариш, меҳнат» рубрикаси остида иқтисод фанлари кандидати М. Зоидовнинг «Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш: вазифалар ҳамда проблемалар», Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши бош бошқармасининг бошлиғи Н. Ҳамроевнинг «Ўзбекистонда суғориш ва сув хўжалиги қурилишини ривожлантириш истиқболлари» сарлавҳали мақолалари берилган.

Журналнинг «Танқид ва библиография» бўлимида тарих фанлари кандидати Л. Ланданинг «Ўроқ ва болға иттифоқи ҳақидаги китоб», тарих фанлари кандидати И. Захаровнинг «Ленин ғоялари билан суғорилган дўстлик», «Ўз[...]

Сиҳат-саломатлигингиз қандай?

ГРИППДАН САҚЛАНИНГ

Кўзга кўринмайдиган микроблар борлиги, улар сув, ҳаво, тупроқ орқали одамларга ўтиши ва уларни касал қилиши мумкинлигини бундан 1000 йил илгари Абу Али ибн Сино ҳам қайд этиб ўтган эди.

Вируслар микроблардан ҳам майда бўлиб, улар ҳатто фильтрлардан ўтиб кетади. Бундай майда вирусларни оддий микроскоплар орқали ҳам кўриб бўлмайди. Вирусларни фақат бир неча ўн минг марта катталаштириб кўрсатадиган махсус электрон-микроскопларда кў[...]

чайилиши мақсадга мувофиқдир.

Бемор шахсий ва оммавий (жамоат) гигиенага риоя қилса касаллик ўз-ўзидан камаяди.

Касаллик аломати рўй бериши биланоқ дарҳол врачга мурожаат қилиб, белгилаган дори-дармонларни кандасиз истеъмол қилиб боришга тўғри келади.

Бемор уйда даволанаётган бўлса унга алоҳида уй ёки бирор бурчак ажратилиб, уни уйдан чодир ёки мато билан тўсиб қўйиш керак. Бемор ё[...]

[...]ибора̄т.

[...] 1970 йилда халқ хўжалигимиз олдида [...]. Янги улкан марраларни эгалламоқ учун [...]ларидан хулосалар чиқариб олишимиз [...] диққат-эътиборини экономика тараққиё[...]сига яъни ижтимоий ишлаб чиқаришнинг [...]га қаратишимиз лозим. Ҳар бир завод ва [...]шина-ускуналар қувватидан, ҳар бир нол[...]дан унумли фойдаланишимиз керак. Ил[...] жадаллаштириш ҳамма вақт диққат мар[...]чи кучи, моддий ресурслар ва маблағлар[...] фойдаланган ишлаб чиқариш коллектив[...] чиқаришни ташкил этиш ва бошқаришни [...] иқтисодий ислоҳотнинг принциплари[...]а ошириш ютуқларимиз гаровидир. Ҳар [...]хўжаликда давлат ва меҳнат интизомини [...]рилган иш учун ҳар бир ишчи, инженер[...]арлигини оширишимиз керак.

[...]ловчи йилида. В. И. Ленин юбилейи йилида [...]а соҳаларида катта зафарларга эришай.

[...]ўстириш [...] процент бажарган.

Қизил байроқ Қашқадарё областидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Сурхондарё областининг **Жарқўрғон районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Алматов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Боймуродов**, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш район бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Маматқулов**) берилди. Бу район қора[...]

[...]онидаги «[...]нноз» совхоз-техникумида (совхоз-техникум директори ўртоқ **Аъзамов**, партия комитетининг секретари ўртоқ **Юсупов**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Исмоилов**) қолдирилди. Бу совхоз қорамоллар сонини ўстириш планини 108 процент, сигирларни 104,4 процент, қўй ва эчкилар сонини кўпайтириш планини 129 процент бажарган. Гўшт тайёрлаш плани 105 процент, сут 100, жун 137,1 процент бажарилган. Ҳар

планини 118 [...] социалистик [...] тиш планини 178,2 процент бажарган. Ҳар бир товуқдан 160 тадан тухум олиб, тухум етиштириш планини 121 процент бажарган. Катта паррандаларнинг 97 проценти, жўжаларнинг 91,5 процентини сақлаб қолган. Тухум очтириш ва колхоз, совхозларга жўжа сотиш топшириғини ҳам анча ошириб бажарган. 240 минг сўм, шу жумладан, пландан ташқари 92 минг сўм жамғарма олган.

ГЎШТ — ДАВЛАТГА

Пролетариатнинг улуғ доҳийси В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашаётган Нарпай райони чорвадорлари янги йилда дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга 2777,5 центнер гўшт топширилиб, I квартал планини ошириб адо этилди.

Район хўжаликларида гўшт тайёрлаш ярим йиллик планини доҳий юбилейи нишонланадиган кунгача бажариш учун кураш давом этяпти.

Р. РАҲИМОВ.

[...] қурилиш ишлари бажарилди. Куни-кеча у ердан қувончли хабар келди. Қалмоққир кони лойиҳада белгиланган қувват билан ишлай бошлади.

ПАРРАНДАЧИЛИК ФАБРИКАЛАРИ

Фарғона областидаги иккинчи Навоий, Урганч районларидаги паррандачилик фабрикалари қурилишида янги қувватлар ишга туширилди. Қад кўтарган комплекс бинолар бир вақтнинг ўзида 30-35 мингтадан парранда сақлашга мўлжаллаб жиҳозланган. Фабрикаларнинг қувватини йилига 200 мингдан парранда сақлашга етказиш мақсадида қурилиш-монтаж ишлари юқори суръат билан олиб борилмоқда.

[...]ЛАМ БЎЛДИ

Чехословакия Социалистик Республикаси Федерал мажлисининг Раиси Долибор Ганес бошчилигидаги Федерал мажлис делегацияси СССР Олий Советининг таклифига биноан Совет Иттифоқига келиб, 1970 йил 15 январдан 28 январгача меҳмон бўлиб турди. Делегация Москвани кўздан кечирди ҳамда Ленинград, Минск, Киев, Тбилиси ва Волгоградга сафар қилди.

Делегация СССРда бўлган чоғида СССР Олий Совети палаталарининг раислари билан ҳамда РСФСР, Белоруссия ССР, Украина ССР ва Грузия ССР Олий Советларининг Президиумларида учрашувлар ва суҳбатлар бўлди. Суҳбатлар вақтида батафсил фикрлашиб олинди ва ҳокимиятнинг олий вакиллик органларининг иш тажрибаси ўртоқлашилди. Делегация Москва, Ленинград ва Волгоградда меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советларининг вакиллари билан ҳам учрашди.

Делегацияни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний қабул қилдилар.

Делегация Совет Иттифоқида бўлган чоғида иккала мамлакатнинг вакиллик органлари ўртасидаги ўзаро алоқаларни ҳар томонлама ривожлантиришнинг конкрет имкониятлари масалалари юзасидан батафсил ва фойдали фикрлашув бўлди ҳамда бу соҳадаги тажрибани тағин ҳам батафсил баҳам кўриш чоралари тўғрисида келишиб олинди.

АФСО[...]

Успирин Ломоносовнинг о[...] махфий равишда қочиб кетиб, [...]риб ўқиганлиги тўғрисидаги [...] мантиқ афсона ҳақиқатга ун[...] келмайди. Архангельск давлат[...] яқиндагина топилган ҳужжатла[...] нани пучга чиқарди. Бу расмий[...] денгиз бўйидаги қадимий қишл[...] ринчи ва иккинчи марта ўтказ[...] рўйхатига доир ҳужжатлар бўли[...] дан 1745 йилга қадар Куростро[...] мат қилган «Эркак зотига ма[...] ларнинг ҳаммаси қайд қилин[...] ҳужжатда буюн олим тўғриси[...] янги маълумотлар бор.

[...]торлари [...]ингандан [...] ва хў[...] [...]аллар [...]лардан [...] лойни [...] экска[...] бош[...] [...]риқ ва [...] шу[...] [...]ар ме[...] [...]игитни [...]зовур[...] [...]игирма [...] олиб

МАРРАМИЗ

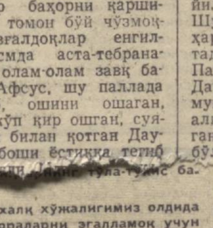

Маҳаллий саноат саноатнинг энг қадимий тармоқларидан. Республикамизнинг кўпчилик районларида халқ бадиий, ҳунармандчилик буюмлари, ёғоч, суяк ва металдан совғалар, сополдан нақшинкор буюмлар ясалган. Революциядан кейин ҳунармандчиликнинг тараққиётига кенг имкониятлар яратиб берилди. Ҳар йили янги корхоналар қурилишига кўплаб маблағ сарфланмоқда.

1969 йилни олинг. Беш йилликнинг тўртинчи йилида маҳаллий саноатда маҳсулот реализация қилиш плани 102,5 процент бажарилди. 1967—1969 йиллар давомида 80 та янги корхона ва комбинатлар барпо этилди. 600 хил янги буюмларни тайёрлаш ўзлаштирилди.

1970 йилда маҳаллий саноат қандай ривожланади? Планда 118 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш кўзда тутилган. Яъни ўтган йилдагига нисбатан маҳсулот ҳажми 13 процентга кўпаяди.

Юбилей йили район ва посёлкаларда кўплаб янги корхоналар ишга тушади. Ўнта тикувчилик фабрикаси фойдаланишга топширилади. Самарқанд чўян қуйиш заводида поток — механизациялашган линия тўла қувват билан ишлай бошлайди, Марғилондаги чўян қуйиш цехида ишлаб чиқариш қуввати 12 процентга кўпаяди, Янгибозорда янги пахта фабрикаси фойдаланишга топширилади. Кўплаб пластмасса буюмлари, идиш-товоқ, бадиий керамика буюмлари, қўғирчоқ ишлаб чиқариш корхоналари қурилади ва реконструкция қилинади. Юбилей йилида айниқса, маданий-маиший эҳтиёж учун ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар кўпайтирилади.

Маълумки, Ўзбекистон қадимдан халқ бадиий ҳунармандчилик буюмлари ишлаб чиқариш ривожланган ўлка. 1970 йил планида бу соҳани янада ривожлантириш эътиборда тутилган. Район марказларида шойи тўқиш, дўппи, зардўзлик буюмлари, чойшаб, зардевор ишлаб чиқарадиган корхоналар ташкил этиш имкониятлари ўрганилади. Қишлоқ ва шаҳарларда ўз санъати билан кишилар ҳурматини қозонган кулолларнинг тажрибаларини оммалаштириш, республикамиздаги қадимий меъморчилик ёдгорликлари тасвирланган совғалар ишлаб чиқаришни кўпайтириш диққат марказида бўлади.

М. КОСТОВЕЦКИЙ,
Республика давлат план комитети маҳаллий саноат бўлимининг бошлиғи.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ЮБИЛЕЙ ОЛДИДАН

ГАВАНА. (ТАСС). В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик юбилейига бағишланиб Гаванада кеча ўтказилди. Кеча Куба пойтахти маъмуриятининг улуғ юбилей муносабати билан амалга оширилмоқчи бўлган катта программасидаги тадбирлардан бири бўлди. Унинг қатнашчилари жаҳон пролетариати йўлбошчисининг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида лекция тингладилар.

Майда ер эгаларининг миллий уюшмаси «Ленин ва деҳқонлар» деган мавзуда адабий конкурс эълон қилди. Конкурсда Куба қишлоғининг меҳнатчилари, қишлоқ врачлари, муаллимлар, агрономлар, механизаторлар қатнашади.

БОЛГАРИЯ. Республикада халқ маорифи соҳасида улкан ютуқларга эришилди. Мамлакатнинг етти ёшга тўлган ҳар бир фарзанди партага ўтиради. Республикада минглаб янги мактаб бинолари тикланди. Суратда: Софиядаги ўрта политехника мактабининг 9 синфида физика машғулоти.

БТА—ТАСС фотоси.

*

СИНАЙДАГИ ОПЕРАЦИЯ

ҚОҲИРА, 26 январь. (ТАСС). Миср қуролли кучлари махсус қўшинларининг бўлинмалари Исроил оккупация қилиб турган Синай ярим оролига ўтиб олиб, босқинчиларнинг радиолакация станциясига ҳужум қилди ва станцияни емириб ташлади. МЕН агентлигининг бугун берган хабарида айтилишича, муваффақияли ўтган шу операция вақтида душман солдатларига ва техникасига катта талафот етказилган.

ЖАНУБИЙ АФРИКАНИ ОЗОД ҚИЛИШ УЧУН

ЛУСАКА. 26 январь. ТАСС мухбири **В. Кузнецов** хабар беради:

Жанубий Африка Республикасидаги ва Жанубий Родезиядаги ирқчилик режимларига қарши зўр бериб биргаликда кураш олиб бораётган ташкилотлардан Зимбабве африкаликлар халқ иттифоқи билан африкаликлар миллий конгресси миллий комитетларининг бу ерда қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисдан кейин эълон қилинган ахборотда айтиладики, Зимбабве африкаликлар халқ иттифоқи билан африкаликлар миллий конгресси революцион кучларининг иттифоқи Африка қитъаси жанубида мустамлакачиларнинг зулмига ва ирқчилик истибдодига қарши курашни учун тарихий аҳамиятга эга. Бу кураш бутун Африка қитъасида чинакам мустақиллик, социал тараққиёт учун олиб борилаётган кураш билан чамбарчас боғланган бўлиб, империализмга қарши бутун жаҳон миқёсида олиб борилаётган курашнинг таркибий қисмидир.

Ҳар иккала ташкилот Зимбабве африкаликлар халқ иттифоқи билан африкаликлар миллий конгрессининг программалари асосида миллий озодлик учун курашни кучайтириш, сиёсий ва ҳарбий соҳаларда самарали ҳамкорлик қилишни таъминлаш, бир-бирларига мунтазам равишда ахборот бериб туриш тўғрисида қарор қабул қилишди.

Ахборотда Гвинея (Бисау), Мозамбик, Ангола ва Намибиядаги революцион ҳаракатлар билан дўстона муносабатларни ва қардошларча ҳамкорликни кенгайтириш зарурлиги уқтириб ўтилди.

Зимбабве африкаликлар халқ иттифоқига ва африкаликлар миллий конгрессига кўрсатилаётган ёрдам учун ҳар иккала ташкилотнинг миллий ижроия комитетлари Африка бирлиги ташкилотига, социалистик мамлакатларга, Осиёдаги тинчликсевар давлатларга ва бутун дунёдаги демократик ташкилотларга чуқур миннатдорчилик изҳор қилдилар.

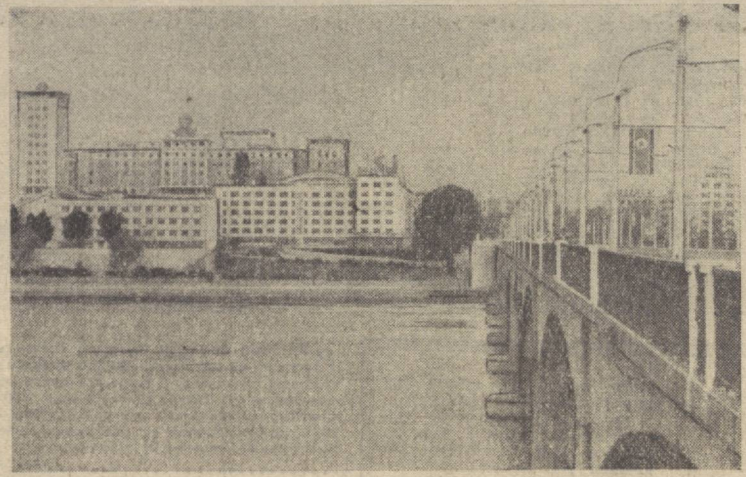

КХДР. Мамлакат пойтахтида янги, замонавий бинолар кундан-кун кўпайиб, шаҳар ҳуснига ҳусн қўшмоқда. Суратда: Пхеньяннинг Тэдонган дарёси соҳиллари кўриниши.

В. Соболев фотоси. (ТАСС).

КАПИТАЛ МАМЛАКАТЛАРДА СИНФИЙ ЖАНГЛАР

✦ БРЮССЕЛЬ. (ТАСС). Бельгиянинг Лимбург вилоятидаги кон ишчилари оммавий забастовкасининг учинчи ҳафтаси Генка шаҳрида ўтказилган оммавий намойиш билан тугади. Забастовка комитетининг маълумотларига қараганда, бу намойишда 10 минг киши қатнашган.

Намойишчилар ўз қонуний ҳуқуқларини ҳимоя қилишга доир шиорлар билан шаҳар кўчаларидан ўтишди. Намойишдан кейин ўтказилган митингда забастовка комитетининг раҳбарлари нутқ сўзладилар. Улар шахтерларни ўз талабларини қондириш йўлидаги курашни давом эттиришга чақирдилар. Лимбург вилояти социал-христиан партиясидан парламентга сайланган вакиллар кон ишчиларини қўллаб-қувватлаётганликларини айтдилар.

✦ КОПЕНГАГЕН. (ТАСС). Кейинги кунларда меҳнаткашларнинг ўз ҳуқуқлари учун кураши авж олиб кетди. Мамлакатнинг ҳамма қисмида ишчиларнинг забастовкалари, намойиш ва йиғилишлари давом этмоқда. Копенгагендаги «Бургмайстер ог вайн» кемасозлик корхонаси ишчиларининг забастовкаси бу курашни кучайтириш учун сигнал бўлди. Корхона ишчилари меҳнат шароити яхшилансин ва ҳукуматнинг нарх ҳамда солиқларни доим ошириш сиёсатига барҳам берилсин, деб талаб қилмоқдалар.

✦ СТОКГОЛЬМ. (ТАСС). Кейинги вақтларда забастовка ҳаракати тўлқини Швециянинг бир қанча корхоналарига ёйилди. Лапландия шахтерлари меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб этиб, иш ташлаганларидан буён бир ярим ойдан кўпроқ вақт ўтди. «Вольво» ва «Сааб» автомобиль заводларида стачкалар бўлиб ўтди.

✦ ВЕНА, (ТАСС). Австрия коммунистлари Шнеегаттерндаги (Юқори Австрия) шиша заводининг ишчилари билан бирдам эканликларини изҳор қилдилар. Ишчилар корхона эгасининг бебошлигига кескин суръатда қарши чиқдилар.

Бу завод Ғарбий германиялик К. Вокан қўлидадир. К. Вокан иш ҳафтасининг давоматига тааллуқли Австрия қонунларига риоя қилишни талаб этганлиги учун 240 ишчини ишдан бўшатди. Ўз ҳуқуқлари учун курашаётган Шнеегаттерн ишчилари билан бирдамлик ҳаракати дарҳол кенг ёйилди.

✦ КАРОЧИ, (ТАСС). Шарқий Покистон пойтахти Даккадаги студентлар ташкилотлари «Омманинг сиёсий кўтаринкилиги куни»ни ўтказдилар. АП агентлигининг хабар беришича, студентларнинг даъватига мувофиқ шаҳарда умумий забастовка ўтказилган. Муассаса, корхона ва магазинлар ишламаган, транспорт қатнови тўхтаб қолган. Шарқий Покистон студентлар союзи, студентларнинг миллий федерацияси, Бенгалия студентлар уюшмаси ва вилоят касаба союз ташкилотларининг раҳбарлари бу ерда ўтказилган митингда нутқ сўзлаб, ишчилар, деҳқонлар ва студентларнинг иқтисодий ҳамда сиёсий талабларини қондириш учун курашни давом эттиришга чақирдилар.

✦ ТОКИО, (ТАСС). «Дейли Иомиури» газетаси хабар беради: Япониянинг Хоккайдо оролидаги маориф бошқармаси ўтган йили ноябрь ойида ўтказилган забастовкада қатнашганликлари учун умумий таълим мактабларидаги 19.435 ўқитувчини «жазолади» — вақтинча ишдан бўшатди ва уларнинг иш ҳақини камайтирди. Забастовка қатнашчилари Япония бош министри Э Сатонинг АҚШга қилган визитига қарши чиқиб, иш ҳақининг оширилишини талаб этган эдилар.

«НЯН ЗАН» ГАЗЕТАСИНИНГ ШАРҲЛАРИ

ХАНОЙ, 26 январь. (ТАСС). Вьетнамга бағишлаб Парижда ўтказилаётган тўрт томонли кенгашнинг бир йиллик якунига бағишлаб бугун «Нян Зан» газетасида эълон қилинган мақолада, АҚШ қайсарлик қилаётганлиги сабабли шу вақтгача Париж кенгаши илгари силжимаётир, дейилади. Мақолада айтилишича, бу кенгашда «АҚШ холис ният билан иш қилмаётир», «мумкин қадар кўпроқ ҳарбий тазйиқ» ўтказишга ва «зўравонлик позициясида туриб музокаралар олиб боришга» интилмоқда.

Жаҳон жамоатчилигининг кенг доиралари АҚШдан қўшинларни олиб чиқиб кетишни талаб қилаётган Вьетнам халқининг позициясини тўғри деб ҳисобламоқда.

Газета Жанубий Вьетнам халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи масаласига АҚШнинг муносабатига тўхталиб, ҳақиқатда АҚШ ўз малайларининг ҳукмронлигини Жанубий Вьетнам халқига зўрлаб ўтказишга интилиб, у ерда коалицион ҳукумат тузишга қарши чиқмоқда, деб ёзади.

Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг делегацияси ва Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматининг делегацияси Париж кенгашига қатнашишни давом эттириб, Вьетнам проблемасини ўн моддали қарор асосида сиёсий жиҳатдан тўғри бартараф қилиш учун курашни бундан буён ҳам асло тўхтатмайди, дейилади «Нян Зан» газетасининг мақоласида.

ПАРТИЗАНЛАР ҲУРУЖИ

АММОН, 26 январь. (ТАСС). Фаластин бирлашган қўмондонлигининг бу ерда эълон қилинган ахборотида айтилишича, «Ал-Асифа» отрядларининг партизанлари Исроилнинг Қизил денгиздаги Эйлат портига дадил ҳужум қилганлар. Бир группа партизанлар портга ўтиб олиб, Исроил кемаларидаги ўқ-дорилар бўшатиб олинаётган жойга портлатувчи моддалар кўмиб қўйганлар. Бу моддаларнинг портлаши натижасида иккита десант кемасига катта шикаст етказилди. Исроил ҳарбий хизматчиларидан 18 киши ўлди ва 40 дан кўпроқ киши яраланди. Шу операцияда қатнашган партизанларнинг ҳаммаси, дейилади ахборотда, ўз базасига эсон-омон қайтиб келди.

ИСРОИЛЛИКЛАРНИНГ УРИНИШИ БАРБОД ЭТИЛДИ

ҚОҲИРА, 27 январь. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикаси қуролли кучлари қўмондонлигининг вакили қуйидагиларни айтди: Исроил самолётлари кеча Миср қуролли кучларининг Сувайш каналида жойлашган Исмоилия ва Ал-Баллах шаҳарлари атрофидаги позицияларига ҳужум қилмоқ учун икки марта уриниб кўрди. Миср зенит артиллерияси ўти билан ва йўл тўсувчи Миср қирувчи самолётлари томонидан бу самолётлар ҳайдаб юборилди. Миср қуролли кучлари талафот кўрмади.

ЛИВИЯ АҲОЛИСИ

ҚОҲИРА, 26 январь. (ТАСС). МЕН агентлиги мухбири Триполидан хабар беради: Ливия Араб Республикасининг аҳолиси 1969 йилнинг ўрталарида бир миллион 875 минг кишига етди.

Ливия Араб Республикасининг планлаштириш министрлиги эълон қилган материалларга қараганда, республика аҳолиси кейинги 15 йил ичида 800 минг нафар кўпайди.

ҚИСҚА МУДДАТЛИ ВИЗИТ

ОТТАВА. 27 январь. (ТАСС). Англия бош министри Г. Вильсон кеча Канада бош министри П. Трюбо билан олиб борган музокараларини тамомлади ва Америка Қўшма Штатларига учиб кетди. Бу ерда у президент Р. Никсон билан учрашади.

Г. Вильсон учиб кетиш олдидан матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Канада раҳбарлари Англия «умумий бозор»га қўшилган тақдирда Канада экспорти учун ноқулай оқибатлар юз бериши мумкин эканлиги тўғрисида «ташвишланганликларини билдирдилар», деб айтди.

ҚИММАТЧИЛИК АВЖ ОЛМОҚДА

ВЕНА, 26 январь. (ТАСС). Кейинги 4 йил ичида Австрияда озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи анча ошди ва квартира ҳақи кўтарилди. Масалан, гўшт ва гўшт маҳсулотлари нархи 25 процент, сут нархи 36 процент ошди, мамлакатда квартира ҳақи ўрта ҳисобда 28 процент кўпайди.

«Арбайтер-цайтунг» газетаси ана шу маълумотларни келтириб, ҳукуматнинг «шиллингни стабиллаштириш» сиёсати барбод бўлди, деб ёзади.

...мустаҳкамланаётганлиги, шунингдек қўриқ ер... тириш, суғориладиган деҳқончилик районларининг сув таъминотини яхшилаш, ерларнинг мелиорация ҳолатини яхшилаш юзасидан шу беш йиллик йиллари мобайнида амалга оширилган тадбирлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ва айниқса пахтачиликни янада ривожлантириш учун шарт-шароит яратиб берди.

Беш йилликнинг 4 йили (1966—1969 йиллар) мобайнида Ўзбекистон ССРда 16 миллион тонна пахта етиштирилди. Бу эса шундан аввалги тўрт йилда (1962—1965 йилларда) етиштирилган пахтадан 1,7 миллион тонна кўпдир. Республикада пахта етиштириш йилига ўрта ҳисобда шундан

1) Колхозлар ишлаб чиқаргани ва аҳоли хонадонида ишлаб чиқарилгани бу ҳисобга кирмаган.

йиллик ... бажара олмади.

Гражданавиацияси Ўзбекистон бошқармаси юк ташиш йиллик планини 116 процент, почта ташиш планини 105 процент бажарди. Пассажир обороти плани ҳам ошириб бажарилди. 1968 йилга нисбатан юк ташиш 19 процент, почта ташиш 5 процент, пассажир ташиш 5 процент ортди.

Алоқа корхоналари халқ хўжалигига ва аҳолига алоқанинг ҳар хил турлари билан хизмат кўрсатишни янада яхшилаш тадбирларини тинимсиз амалга оширди. Беш йилликнинг тўрт йили мобайнида телефон станцияларининг миқдори 23 та, ёки 14 процент кўпайди, автомат телефон алоқа станциялари устун даражада ривожланди, республикамиз пойтахти билан иттифоқ шаҳарлари ва об...

...жалигида 3,6 процент кўпайди. Халқ хўжа... ... бошқа тармоқларида ҳам ўртача ойлик иш ҳақи ... 1965 йилга нисбатан ўртача ойлик иш ҳақи 21 процент кўпайди.

Аҳолининг пенсиялар, нафақалар, стипендиялар, текин медицина ёрдами, санаторий ва дам олиш уйларига текин ва имтиёзли шартлар билан путевкалар олиш ва болала...

...новкалар кўпайди; кино... шабинлар ортди.

Аҳолига медицина хизмати я... ҳамма ихтисосдаги врачлар 2 м... хоналардаги ўринлар эса 6 мин... наторийлар ва дам олиш уйлар...

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Марказий статистика бошқармаси

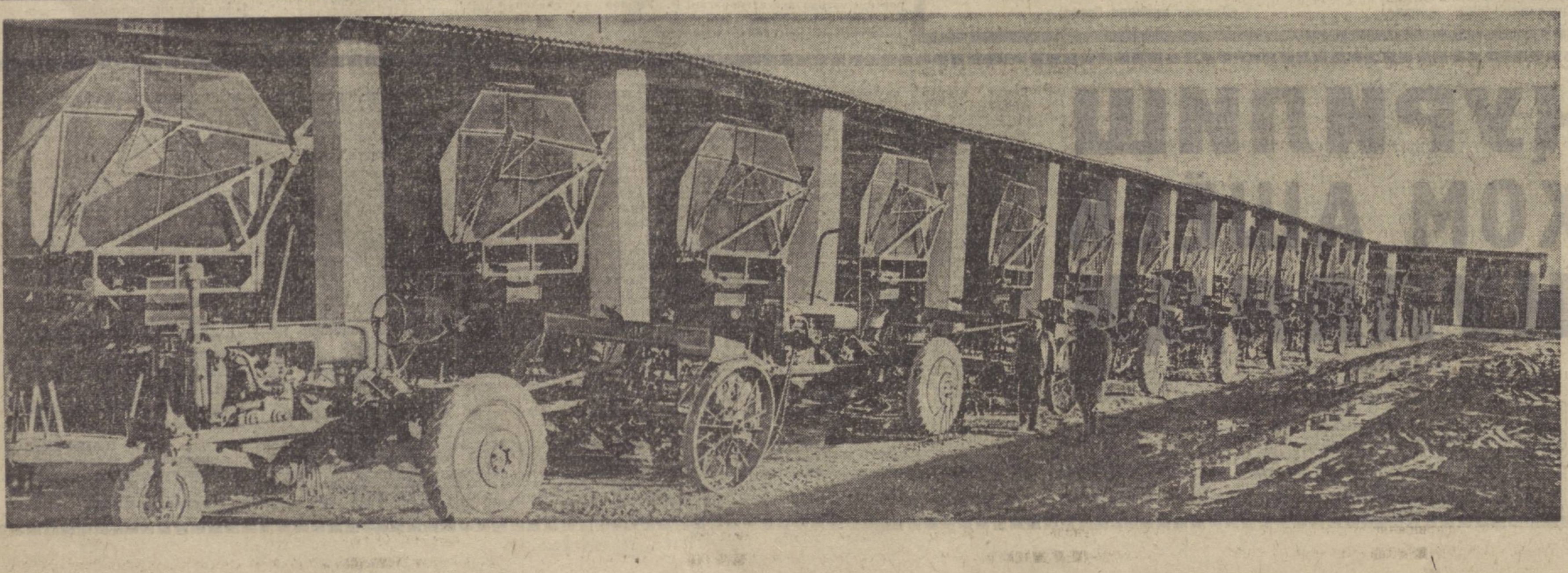

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт. 8.25 — Бахт ва дўстлик ҳақида қўшиқлар. 9.30 — Чоғу куйлари. 9.50 — «Ҳосил юзасидан қишки тадбирлар» (тожикча). 10.10 — «Ватан, Ленин, партия», деган концерт (русча). 11.15 — «Унутилмас учрашувлар». Белоруссия радиосининг эшиттириши. 11.30 — Белоруссия санъат усталарининг концерти. 13.30 — Вокал ансамблларининг концерти. 15.15 — «Ильичнинг орзуси». Белоруссия радиосининг эшиттириши. 15.30 — «Музикали Тошкент» радиожурнали. 16.10 — Белоруссия композиторлари В. И. Ленин ҳақида. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.00 — «Катта оила» Белоруссия радиосининг эшиттириши (русча). 18.10. — С. Ляпунов. Фортепьяно ва оркестр учун концерт. 18.40 — Спорт эшиттириши (русча). 19.20 — Қозоқ куйлари. 20.00 — «Ўзбекистон ишчиси» радиожурнали. 20.30 — Саноат ходимлари учун концерт. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт. 22.20 — Тожик куйлари. 22.40 — Шеърият кечаси. 23.15 — Дам олиш концерти.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — **Тошкент кўрсатади.** 18.00 — Телеянгиликлар.

Ўзбек тилида: 18.15 — Мультфильм. 18.35 — **«Меҳнат ва турмуш»** журнали — студиямиз меҳмони. 19.05 — Ўзбекистон радиоси ва телевидениеси уйғур ансамблининг концерти. 19.45 — Телеянгиликлар. 21.00 — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — **Тошкент кўрсатади.**

Рус тилида: 18.00 — **«Ёшлик»** студияси кўрсатади. 18.40 — Илмий-оммабоп фильм 18.50 — Телефильм 19.10 — Врач маслаҳати. 19.25 — **«Голубой огонёк»** саҳифаларида.

Ўзбек тилида: 20.05 — Лайло Шарипова куйлайди. 20.45 — **«Инсон тақдири»** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **ФРУНЗЕ ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТУВЛАРИ.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/I да **Русалка**, 29/I да **Оққуш кўли.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/I да **Олтинчи июль**, 29/I да **Алишер Навоий.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28/I да **Тошболта ошиқ**, 29/I да **Ёшлигида берган кўнгил.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/I да **18 ёшлигим**, 29/I да **Дийдор.**

КИНО

Махфий миссия — «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ НОМЛИ, «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Севишганлар — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да).

Гўзал маликам (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5.15, кеч 8.30 минутларда). «ЧАЙКА» (кундуз соат 2.40, 5.45, кеч 8.45 минутларда).

Николай Сличенко (эрталаб соат 11, кундуз 3, кеч 7 да). **Олтин ўқ** (кундуз 1. 5, кеч 9 да): — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

«Экватор»ни йўловчи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Фантомас (2 серия) — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Пистирма — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10, 11 яримда).

Ўтган кунлар — НАВОИЙ НОМЛИ (кундуз соат 4.40 минутда, ўзбек тилида).

Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашё илмий текшириш институтининг

ТАЖРИБА-ЭКСПЕРИМЕНТ КОРХОНАСИ

ТУГАТИЛАДИ

Қизиқувчи ташкилотлардан даъволар эълон чиққандан сўнг 10 кун ичида қабул қилинади.

«Ташсантехгазмонтаж» трестининг

1-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

1 ЯНВАРДА ТУГАТИЛГАН

барча даъволар тугатиш комиссиясига Тошкент шаҳар, Радиальний проезди 12«а» уйига газетада эълон чиққан кундан 2 ҳафта ичида мурожаат қилинсин.

Ўзбекистон илмий текшириш санитария, гигиена ва касб касалликлари институтининг коллективи медицина фанлари кандидати А. И. Исҳоқовга отаси

Исҳоқ ЙЎЛЧИЕВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

...Масъул секретарь ... Ўрин... ...питал қурилиш ва транс... ...рот ва спорт — 332347. ...51. 330252. 330253. 330254. ...Фарғона 41—88, Урганч

Р. — 02196.